

film

A ZASE NOVINÁŘKA NA STOPĚ!

Hollywoodský režisér James Foley natočil pár solidních thrillerů, jež se zapsaly do paměti – Chladnokrevně, Válka gangů či Cela – ale třeba taky komedii Kdo je ta holka. Žádná sláva, ale slušné řemeslo. A taková je vlastně i jeho novinka z letošního jara, jež se jmenuje Neznámý svědce. Navzdory poněkud zavádějícímu názvu, jenž jako by ukazoval spíše na galantní veselohru, jde o thriller – ovšem v erotickém balení. Jeho divácká přijatelnost stojí a padá s hlavními hvězdami, jimiž jsou Halle Berryová a Bruce Willis. Díky nim se dá poněkud rozvláčný příběh, jenž více slibuje, než dává, vydržet zdárně až do konce.

Novinářka (Berryová), jíž kdosi zavraždil kamarádku, podezřívá ze zločinu reklamního bosse (Willis). Jenže ten se vyzná v tlačenici.

A tak se odhodlaná dívčina rozhodne věc vzít do vlastních rukou a jme se pátrat – pravda, s pomocí svého redakčního kolegy (Giovanni Ribisi) – osobně. Nechá se najmout do reklamní agentury podezřelého a aby se věci lépe rozhýbaly, jme se vilného šéfa taky svádět. Jednak přímo tváří v tvář, druhak po internetu. Po síti síť si postavy pak vyměňují hodně slibné nabídky, na něž ovšem v realu ne a ne dojít. Takže divák nemrava si moc neužije. Scénář sesypal do příběhu hodně situací, které už diváci důvěrně znají z jiných filmů: nechybí návštěva pitevní a následně žaludeční křeče nad umyvadlem, ani reminiscence z dětství, kdy budoucí nesmiřitelnou žurnalistku koupával

chlípný tatínek a vůbec mu nešlo jen o hygienu. Boj za ničím neomezenou svobodu tisku nemůže však být prohrán. Šarmantní a interessantně prošedivělý magnát Willis už v roli tolik neběhá ani se nepere, o to je však mazanější zvrácenější – v řízení i dobývání děvčat.

Zkrátka, spíš než o reálný (či aspoň o náznak reality usilující) děj jde o žánrový výjev z lepší společnosti, v němž se z vůle režisérovy toporně pohybují víc či méně vyšinutí jedinci. Ze závěrečné rozuzlení, tedy odpověď na otázku, kdo vraždil, popře zákony solidní detektivky, to už jsme zažili nejednou. Ale že pěkně ostrouhá i zdravý rozum, je poněkud na pováženou... (–ěk)

divadlo

ČERNÁ DÍRA V ZELENÉ

Dejvické divadlo sídlí v Zelené ulici v Praze 6, nehonosí se velkým hledištěm a jeho jeviště už vůbec připomíná spíš dlaň. Zato zdejší soubor si zaslouženě dobyl skvělou pověst – a nezkazí mu ji ani gangsterka Doyle Doubta, nazvaná Černá díra, v níž se snoubí a proplétá napínavost s groteskním humorem. Režisér Jiří Havelka dal svým hercům maximální volnost, aniž by se inscenace rozbředla v bezbřehém špílcování. Autorský vklad aktérů je nepochybný, odehrál se však zřejmě v průběhu hravých zkoušek – a vykrytalizoval v uměřený a přesný tvar, jenž evidentně stejnou měrou baví obě strany rampy. Tedy herce i jejich diváky.

Oč jde? Příběh kopíruje stokrát viděné drsné historky z televizních amerických seriálů: loupežné přepadení bistra na ztracené vartě, u odlehle benzínové pumpy u silnice někde daleko v poušti. Dejvičtí herci se s niterným potěšením ujímají rázovitých figurek: Pavel Šimčík věrohodně ztělesňuje přihlouplého tazatele jakéhosi absurdního sociologického průzkumu, Martha Issová a Václav Neužil kouzelně hrají neskonale naivní manželský páreček, Jaroslav Plesl a Ivan Trojan přesně charakterizují úspěšného televizního moderátora, nalomeného drogami, a jeho chladně kalkulujícího agenta. Dobráckého policajta ztělesnil David Novotný a barmanku a majitelku pizzerie Simona Babčáková.

Zápletka je tedy daná, děj v ní zálibně setrvává a jen zvolna se posouvá vpřed, čas jako by zůstal skoro stát. Táž situace se odehraje víckrát, viděna ale vždy z jiného úhlu. Napřed se inscenuje reálná sekvence, pak se relativizuje, paroduje, shazuje, překrucuje – mění se její motivace, charakter, akcenty, pointa... V hektickém finále si pak herci své postavy

dokonce prohazují, někdy se figury i zdvojí... Z původního výjevu je náhle bláznivá mozaika, tříšť. Absurdní miniportrét vykloubené doby.

Černá díra ztělesňuje radost z divadla a potěšení z hravosti. Nic není definitivně tak, jak bylo původně představeno – a divák je buďto totálně zmaten a možná i pobouřen takovou neseriózností, anebo se královsky baví. Sluší se říci, že do Dejvic jezdí za divadlem spíše ti druzí.

(jjv)

kniha

PAPOUŠEK A VČELY

Když se literární řada příběhů velkého detektiva Sherlocka Holmese uzavřela úmrtím jejich autora, Sira Conana Doylea, začala vábit spisovatelské následovníky. Touha utkat se po svém s přesně danými postavami a utkat vlastní pavučinu holmesovského případu se pro řadu spisovatelů stala jakýmsi průběžným kamenem vlastního talentu i zrůcnosti. Dnes jde jejich zástup už do desítek a jsou mezi nimi lepší i horší: trapní plagiátoři i snaživí napodobitelé, parodisté i seriózní tvůrci, kteří se klasickým postavám snaží vdechnout nového ducha. Úspěšný a uznávaný francouzský prozaik Michael Chabon se svým holmesovským příběhem, žel, zařadil mezi ty, kdož v souboji neuspěli. Jeho Konečné řešení je spíše paskvil.

Děj útlé novely, kterou český vydal Odeon, se odehrává za druhé světové války a jeho hrdinou je devítiletý židovský chlapec, jemuž se i s rodiči – tatínkem je význačný berlínský psychiatr – jako zázrakem podařilo uniknout z transportního vlaku. Měl je, jako tisíce jiných, odvézt na východ – ke konečnému řešení, jak nacisté decentně říkali. Žijí teď

nenápadně na anglickém venkově a nemluvný chlapec má papouška. Upovídaného. Žako totiž ustavičně německy opakuje jakési číselné řady – snad nějaké kódy? Události se dají do pohybu, když v idylickém venkovském zákoutí dojde náhle k vraždě a když ukecaný pták záhadně zmizí. Do vyšetřování se čile zapojují starý pán ze sousedství, jenž se jinak zabývá hlavně včelařstvím, a my coby znalí čtenáři v něm záhy rozpoznáme Sherlocka Holmese. Byť na odpočinku.

Partie je rozehrána nadějně, z půvabného venkova se dostaneme i do válkou a německými raketami sužovaného Londýna. Leč vše zůstane jen v náznaku, jako by příběh přestal autora bavit. A vyprávění tak nechybí jen doktor Watson, ale hlavně solidnější zpracování postav, situací i dialogů. Knížka neuráží, Chabon psát dovede, ale pokud byste čekali od autora jeho formátu mimořádnější zážitek, čeká vás zklamání. Řídký a nepropracovaný příběh na pouhých devadesáti stranách textu vyvolá jedinou touhu – zase si brzy přečíst pravého Sherlocka...

(jjv)